

Załącznik Nr 1

do Uchwały Nr XXXIX-266/10

Rady Gminy Lasowice Wielkie

z dnia 26.05.2010r.

GMINNY SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

NA LATA 2010-2015

1.Diagnoza-definicja zjawiska przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członka rodziny lub innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej.

Wyróżnia się cztery podstawowe rodzaje przemocy:

- przemoc fizyczna- obejmuje działania bezpośrednie , które wyrządzają ból i cierpienie fizyczne;
- przemoc psychiczna- jest bezpośrednim działaniem krzywdzącym , wykorzystującym mechanizm procesów psychologicznych;
- przemoc seksualna-działa w obszarze zachowań seksualnych, naruszająca intymność pożycia;
- przemoc ekonomiczna- dotycząca warunków materialnych , która opiera się na uzależnieniu ofiary od statusu materialnego sprawcy;

Każdej z wymienionych wyżej rodzajów przemocy towarzyszą charakterystyczne jej formy:

Rodzaje przemocy	Formy przemocy
przemoc fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie żrącymi substancjami, używanie broni, ograniczanie dostępu do żywienia, nieudzielanie koniecznej pomocy.
przemoc psychiczna	poniżanie, naśmiewanie się z poglądów, pochodzenia, religii, własnych poglądów, stała krytyka, wmawianie chorób psychicznych, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wymuszanie i domaganie się posłuszeństwa, upokarzanie, zawstydzanie, szantażowanie, stosowanie gróźb.
przemoc seksualna	Sadystyczne formy współżycia seksualnego, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot, i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, krytyka zachowań seksualnych.
przemoc ekonomiczna	niezaspakajanie materialnych potrzeb rodziny, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zawodowej, zmuszanie do pracy bez wynagrodzenia.

Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt wchodzący w osobistą wolność jednostki przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczający poza społeczne, zasady wzajemnych relacji i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu. Najważniejszą komórką w życiu człowieka kształtującą osobowość, system wartości, poglądy, styl życia jest rodzina. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie zrealizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Zarówno przyczyną, jak i skutkiem dysfunkcji rodziny może być zjawisko przemocy domowej i bez wątpienia należy zakwalifikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny.

Dla lepszego rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie konieczne jest jej zdefiniowanie. W niektórych przypadkach przejawy są tak jednoznaczne, że nie pozostawiają żadnych wątpliwości, w innych bardziej złożonych, niezbędne jest określenie możliwie jasnych kryteriów oceny.

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do badania. Agresja ze strony osób najbliższych, jeżeli nie mieści się w wyobrażeniu człowieka o tym, co normalne i słuszne, może być wstydliwie ukrywaną tajemnicą.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lasowicach Wielkich oraz Komendy Powiatowej Policji w Kluczborku wynika iż występuje zjawisko przemocy w gminie Lasowice Wielkie. Zarówno pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Policji od kilku lat prowadzą sprawy, w których wykorzystywana jest procedura i dokumentacja „Niebieskiej Karty”. Na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lasowicach Wielkich w roku 2009 założono 11 Niebieskich Kart, liczba osób którym udzielono pomocy w ramach interwencji kryzysowej - 63, w tym pokrzywdzonych dzieci - 23, ilość sprawców przemocy pod wpływem alkoholu - 18. Sprawcami przemocy byli głównie mężczyźni, a w tym również 2 kobiety.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lasowicach Wielkich realizując zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w różnych jej formach stale współpracuje z Policją, Sądem, Kuratorem Sądowym, Pedagogami placówek szkolnych, innymi instytucjami i sektorem pozarządowym, a także Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Współpraca dotyczy poradnictwa, interwencji i wzajemnego wsparcia oraz uzupełnienie podejmowanych działań, a także bieżącego monitorowania problemu w środowiskach przez pracowników socjalnych w poszczególnych rejonach gminy.

W związku z powyższym skala zjawiska przemocy w rodzinie uzasadnia konieczność budowania na szczeblu lokalnym zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest przede wszystkim do:

-ofiar przemocy w rodzinie (w tym: dzieci, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych);

-sprawców przemocy w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, przedstawicieli władz lokalnych, przedstawicieli instytucji służb pracujących z dziećmi oraz osobami dorosłymi (nauczyciele, pedagodzy, pracownicy socjalni, policjanci, pracownicy służb zdrowia).

3. CELE PROGRAMU

Głównym celem programu jest budowa zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Koordynacja działań poszczególnych instytucji działających na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie,
2. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy,
3. Zwiększenie dostępności ofiar przemocy w rodzinie do specjalistycznych usług,
4. Wspieranie ofiar przemocy w sytuacjach kryzysowych,
5. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
6. Współpraca z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi,
7. Utworzenie zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie.

4. Program będzie realizowany o następujące akty prawne:

-Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493),

-Ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231, z późn. zm.)

-Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm)

-Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2005-2012,

5. PODSTAWOWE ZADANIA GMINY DO REALIZACJI NA LATA 2010-2015

I. Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- a. prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych,
- b. podnoszenie kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie, poprzez organizowanie szkoleń, porad itp.
- c. rozpowszechnianie informacji na temat Niebieskiej Karty, aby jak najwięcej osób usłyszało o ich istnieniu,
- d. monitorowanie prowadzonych działań, które pozwalają na systematyczną ocenę efektów,

II. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- a. prowadzenie działań przez profesjonalną kadre zatrudnioną w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej na rzecz dzieci i rodzin z problemem przemocy w rodzinie,
- b. współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy ofiarom jak i sprawcom przemocy w rodzinie,

III. Program ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

A. Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie poprzez:

Udzielenie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie:

- a. praca Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w skład którego wchodzić będą przedstawiciele odpowiednich jednostek zaangażowanych w plan pomocy skierowany do osób i rodzin będących w sytuacji kryzysowej,
- b. wdrażanie procedury Niebieska Karta oraz monitorowanie prowadzonych postępowań w sprawach związanych ze zjawiskiem pomocy poprzez następujące instytucje:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lasowicach Wielkich
- Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lasowicach Wielkich
- Komendę Powiatową Policji w Kluczborku
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku

- c. zabezpieczenie miejsc całodobowego pobytu
- d. prowadzenie działań terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie przy współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku
- e. opracowanie i udostępnienie materiałów informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie

B. Podejmowanie działań interwencyjnych skierowanych do sprawców przemocy rodzinie poprzez:

Zapobieganie kontaktowaniu się sprawców przemocy w rodzinie z osobami pokrzywdzonymi , a w szczególności:

a. izolowanie sprawców od ofiar na podstawie odrębnych przepisów,

b. stosowanie procedury Niebieska Karta,

-zadania realizowane w szczególności z Prokuraturą Rejonową, Komendą Powiatową Policji oraz Sądem Rejonowym w Kluczborku,

c. podejmowanie przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,

d. umożliwienie sprawcy przemocy uczestnictwa w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia w Kluczborku.

6. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
3. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Bociej
Jerzy Bawej